

activitate IER

Activitatea Institutului European din România în 2022

În ultimii ani, cuvântul cheie la nivelul Uniunii Europene a fost reziliența, atât din perspectiva relațiilor externe, cât și din cea a consolidării capacității interne a proiectului european de a rezista provocărilor și de a se adapta corespunzător. Într-o anumită măsură putem spune că anul 2022 a reprezentat un nou test pentru reziliența europeană, națională, dar și instituțională, după cum s-a evidențiat și în cadrul conferinței anuale organizate de Institutul European din România.

Deși pandemia de COVID-19 pare a nu se fi încheiat, statele europene au putut beneficia deja de o parte din măsurile incluse în Mecanismul de redresare și reziliență, contribuind astfel și la realizarea dublei tranziții verzi și digitale. Agresiunea ilegală și nejustificată a Federației Ruse în Ucraina, declanșată la 24 februarie 2022, a reprezentat o undă de șoc pentru securitatea europeană și a generat noi provocări multisectoriale la adresa rezilienței Uniunii Europene.

Anul 2022 a fost semnificativ pentru România, prin aniversarea a 15 ani de la aderarea la Uniunea Europeană. În acest sens, la nivelul Institutului European din România, activitățile de comunicare, cercetare, formare și traducere au răspuns nevoilor publicului român, contribuind la o mai bună înțelegere a beneficiilor, drepturilor și obligațiilor ce decurg din statutul de membru al UE, precum și a prerogativelor UE în contextul de securitate actual.

... pag 2

opinie

în acest număr

Președinția cehă a Consiliului Uniunii Europene din 2022: al doilea mandat - rezultate mai bune

Pentru Cehia, o jumătate de an în fruntea Uniunii Europene (UE) a trecut rapid, dar în realitate nu a fost o perioadă ușoară. Din programul inițial al trioului format din Franța, Cehia și Suedia puține obiective au rămas neschimbate. Subiecte precum „protejarea cetățenilor și a libertăților acestora” sau „promovarea intereselor și valorilor europene în lume” au trebuit să lase loc realităților războiului, care afectează de aproape un an politica europeană și pe cea a Cehiei mai mult decât ne-am fi dorit.

Agresiunea ilegală și neprovocată a lui Vladimir Putin a schimbat totul: sentimentul de relativă siguranță, modelul economic bazat pe tehnologii occidentale și materii prime ieftine din Rusia și, în fine, considerarea Federației Ruse ca partener aparte, dar important pentru securitatea internațională. Toate acestea sunt de domeniul trecutului și, pentru o perioadă de șase luni, Președinția cehă a avut o șansă extraordinară de a oferi o nouă direcție Uniunii Europene. Cum am gestionat această oportunitate? Rezumând: mai bine decât data trecută, dar departe de nota 10 cu felicitări.

Cheia succesului este o coaliție stabilă

Evaluând comparativ Președinția Cehiei din 2022 cu mandatul său anterior din 2009, a fost mai bine de data aceasta, iar motivele sunt simple. În primul rând, guvernul lui Petr Fiala este format din cinci partide, cu diferite orientări ideologice, dar stabilitatea sa este incomparabil mai mare decât cea a guvernului condus de Mirek Topolánek (2007-2009).

În al doilea rând, chiar dacă nu pare astfel, coaliția aflată la guvernare și opoziția au fost în relații mult mai bune în 2022 decât în 2009. Actualul guvern s-a confruntat la rândul său cu o [motiune de cenzură](#) din cauza numirii lui Petr Mlejnek în funcția de director al Agenției pentru relații ...pag 4

- 6 **Președinția suedeză a Consiliului Uniunii Europene**
- 7 **Ediția de iarnă a RJEA: cercetare de actualitate privind evoluțiile europene**
- 8 **Anul european al competențelor - un nou impuls pentru învățarea pe tot parcursul vieții**

Activitatea Institutului European din România în 2022

[continuare de la pag. 1] Activitatea de comunicare s-a realizat preponderent în format online, ceea ce a facilitat participarea unui public numeros din afara Bucureștiului, sporind astfel impactul demersurilor noastre. Au fost organizate 11 [evenimente](#), dintre care două cu prezență fizică, la care au luat parte în total peste 600 de participanți.

În marja **Conferinței privind viitorul Europei** au fost organizate două dezbateri în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe, privind relația transatlantică, respectiv perspectivele agriculturii românești în contextul european actual, ideile prezentate în cadrul celui de-al doilea eveniment regăsindu-se și într-un [policy brief](#) publicat în luna martie. Pentru a marca finalizarea acestei serii de dezbateri, am publicat [Raportul final - Conferința privind viitorul Europei. Opinii ale cetățenilor din România](#), care prezintă concluziile tuturor dezbaterilor organizate în acest context sub egida Institutului, inclusiv prin intermediul EUROPE DIRECT București, în perioada aprilie 2021 - martie 2022.

Ca element de noutate, menționăm lansarea unei noi serii de dezbateri *online*, intitulată generic **Actualitatea europeană în reflector**, având ca obiectiv informarea publicului larg despre importanța Consiliului în coordonarea politicilor din domenii specifice. Primul eveniment, organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Cehă în data de 14 octombrie, a avut ca temă „[Securitatea energetică în Uniunea Europeană: între ambițiile verzi și asigurarea aprovizionării](#)” și s-a bucurat de prezența unui număr semnificativ de participanți din România și din alte state europene.

Seria **Dialoguri@IER** a continuat și în 2022 cu dezbateri privind deceniul digital al tinerilor și resursele și proiectele subsumate diplomației climatice. Mai mult, în luna aprilie, a fost organizat un schimb de opinii cu experții implicați în elaborarea raportului colectiv „*Perspective asupra viitorului Europei prin prisma țărilor din vecinătatea UE*”, publicat de IER în decembrie 2021. Pe lângă acestea, ne-am bucurat să găzduim din nou un eveniment fizic la finele lunii noiembrie, cu prilejul lansării volumului *Last Train West: Revisiting Romania's Accession to the EU* în prezența autorului Jochen M. Richter, fost director în cadrul Parlamentului European, lector la Universitatea din Luxemburg și la Universitatea din Düsseldorf.

Parteneriatele au reprezentat și în 2022 un element important al activității noastre, fiind continuate și dezvoltate relațiile cu diferite entități relevante din domeniul afacerilor europene. Dintre acestea menționăm Biroul de Legătură al Parlamentului European din București, Fundația Robert Schuman (Paris), Fundația Friedrich Ebert România și Institutul German pentru Afaceri Internaționale și de Securitate - SWP (Berlin), alături de care am organizat o serie de evenimente prin care am promovat spiritul și valorile europene. Totodată au fost explorate noi oportunități de colaborare pe care ne dorim să le consolidăm și să le dezvoltăm în perioada următoare.

La fel ca și în anii precedenți, membrii echipei IER au participat la numeroase evenimente tematice și emisiuni ale televiziunilor naționale și internaționale de actualitate, atât în calitate de vorbitori, cât și de moderatori. Creșterea vizibilității rezultatelor activității IER în mediul online a reprezentat o prioritate constantă a întregului colectiv, prin distribuirea noutăților publicate atât pe pagina web instituțională, cât și prin intermediul canalelor de social media ([Facebook](#) și [LinkedIn](#)).

În ceea ce privește activitatea de cercetare, Serviciul Studii Europene (SSE) a propus și coordonat trei studii incluse în proiectul de **Studii de Strategie și Politici (SPOS) 2022**, menit să sprijine administrația publică în procesul decizional și în poziționarea în formatele de negociere din plan național și european. Cercetările s-au concentrat pe teme precum securitatea alimentară, interconectivitatea și politicile de transport, respectiv tinerii și schimbările climatice, iar studiile sunt disponibile, în limba română, pe [website-ul IER](#). Fiecare cercetare include și o sinteză în limba română, respectiv în limba engleză. Totodată, studiile incluse în proiectul SPOS 2021 au fost diseminate și prezentate în cadrul unor evenimente naționale privind afacerile europene.

Pe parcursul anului 2022, IER a fructificat apartenența la rețeaua **Trans-European Policy Studies Association (TEPSA)** prin diseminarea rezultatelor cercetărilor publicate sub egida Institutului sau a altor activități, precum și participarea la evenimente de impact organizate de TEPSA și membrii săi. Contribuțiile experților IER s-au materializat prin analiza concluziilor reuniunilor Consiliului European și a altor evenimente europene de actualitate, pe teme precum Busola strategică a UE, relațiile UE-NATO, reforma migrației, răspunsul UE la agresiunea militară rusă în Ucraina, precum și acordarea statutului de candidat pentru Ucraina și Republica Moldova. De asemenea, experții IER au participat la elaborarea și prezentarea recomandărilor pentru Cehia și Suedia, în calitate de țări care urmau să preia Președinția Consiliului UE. Mai mult, în ediția [lunii iulie a Newsletterului IER](#) am fost onorați să găzduim un editorial privind valorile europene semnat de **prof. Lucia Mokrá, președinta rețelei TEPSA**.

Revista științifică a IER, [Romanian Journal of European Affairs](#), a trecut printr-un proces de evaluare și îmbunătățire a activității de redacție, fiind implementate în acest sens o serie de măsuri prin care dorim să atragem și în continuare contribuții de calitate. În edițiile Newsletterului nostru ați putut regăsi informații despre temele cercetărilor publicate, care au fost promovate și prin intermediul paginii de [Facebook a RJEA](#), urmărită de peste 1500 de persoane.

În 2022, frecvența **Newsletterului IER** a devenit trimestrială, iar materialele publicate în cele patru ediții au continuat rubrici devenite deja tradiționale, cum ar fi prezentarea priorităților, respectiv analiza rezultatelor Președințiilor Consiliului UE, precum și evidențierea rezultatelor activităților desfășurate la nivelul Institutului. Ediția lunii aprilie

EUROPEAN COUNCIL EXPERTS' DEBRIEF

March 2022

activitate IER

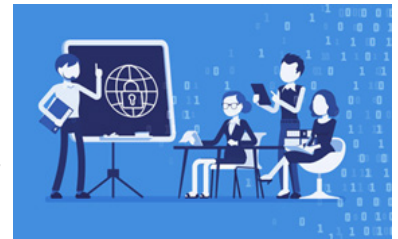
a propus un interviu pe teme de actualitate cu **Daniela Gîțman**, secretar de stat pentru afaceri europene în cadrul **Ministerului Afacerilor Externe**. Totodată, am fost onorați să includem opiniile unor experți invitați cu privire la aspecte relevante de pe agenda europeană. Astfel, în ediția lunii ianuarie, evaluarea Președinției Sloveniei la Consiliul UE a fost realizată de prof. **Maja Bučar**, Universitatea din Ljubljana, în timp ce ediția din luna aprilie a inclus un comentariu din partea **Taniei Lațici**, specialistă în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă, cu privire la raportarea cetățenilor români la agenda europeană din domeniul securității și apărării în contextul Conferinței privind viitorul Europei.

Colecția de **microstudii** a IER s-a îmbogățit cu 11 noi materiale de tip *working paper* (5), opinie (5), respectiv *policy brief* (1), elaborate atât de experții Serviciului Studii Europene, cât și de cercetători români și străini. Temele abordate au fost variate și în concordanță cu agenda europeană actuală, concentrându-se pe relațiile UE cu alte organizații internaționale pe domenii specifice, în speță menținerea păcii (ONU) și amenințările hibride (NATO), solidaritatea europeană în contextul etapelor de început ale agresiunii militare împotriva Ucrainei, Busola strategică, politica spațială europeană, respectiv tendințele zonei euro la 30 de ani de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Maastricht. Finalul de an a fost marcat și prin publicarea unui nou material colectiv intitulat „[Perspective africane și românești asupra consolidării parteneriatului Uniunea Europeană - Uniunea Africană](#)”. Acesta include opiniile a 16 experți din Africa care au analizat viziunea strategică și politică a parteneriatului, precum și aspecte referitoare la tranziția digitală, pacea și securitatea în regiune, educație și tineret. Analizele au fost completate cu perspectivele a cinci experți români activi în aria de studii africane.

În ceea ce privește **formarea în domeniul afacerilor europene**, echipa Serviciului Formare și Proiecte (SFP) a analizat rezultatele chestionarului privind nevoile de formare adresat în principal instituțiilor publice din administrația centrală și locală, în vederea proiectării strategiei privind cursurile de formare ce vor fi organizate de IER în perioada 2022 - 2024. Pe parcursul anului 2022 au fost organizate 21 de cursuri de formare, dintre care 10 au fost cu plată, iar 11 subvenționate, la acestea participând în jur de 500 de persoane. Calitatea și diversitatea temelor cursurilor organizate de IER se reflectă în numărul din ce în ce mai mare de cursanți dornici să participe la alte sesiuni de formare.

Pentru susținerea activității de formare parteneriatele au reprezentat un element semnificativ. Astfel, în data de 25 februarie 2022 a fost semnat un acord de colaborare cu Casa Corpului Didactic Târgu Mureș în vederea organizării de cursuri pe tema „*Protecția datelor personale în Uniunea Europeană*”. De asemenea, IER a fost invitat de către Institutul Național de Administrație (INA) să se alăture inițiativei sale de a crea *ReForm - Rețeaua Națională a Furnizorilor de Formare pentru Administrația Publică*, reunind cele mai prestigioase instituții ce au drept obiectiv pregătirea angajaților din administrația publică.

În activitatea de **proiecte** au fost identificate direcțiile prioritare pentru perioada următoare privind finanțările externe nerambursabile adecvate pentru IER, respectiv: *dezvoltarea administrației locale; digitalizare; economie circulară*. IER a primit invitația de a se alătura consorțiului EU-HYBNET, care derulează proiectul cu finanțare europeană „*Empowering European Network against Hybrid Threats - EU-HYBNET*”, care are ca obiectiv identificarea nevoilor actuale în domeniul combaterii amenințărilor hibride și oferirea de soluții (academice și tehnologice) de detectare și contracarare a acestora.

Anul 2022 a marcat și finalizarea proiectului *Eurofound, Rețea de corespondenți: România*, în care IER și partenerul său S.C. Euractiv Network SRL au făcut parte din rețeaua Fundației Europene pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound). Pe parcursul celor patru ani de implementare au fost realizate 115 livrabile care au contribuit la expertiza de care au nevoie factorii de decizie politică pentru a obține o convergență ascendentă a condițiilor de viață și de muncă în UE. Rezultatele proiectului au fost prezentate pe larg în ediția [lunii aprilie a Newsletterului IER](#).

Proiectul „EuranetPlus” a continuat și în 2022, IER fiind partener al Societății Române de Radiodifuziune în producția și difuzarea unor materiale pe teme de actualitate europeană publicate în reciprocitate pe website-urile partenerilor (Radio România Internațional, respectiv IER sau Centrul EUROPE DIRECT București).

Serviciul Coordonare Traduceri (SCT) a continuat să desfășoare activități de traducere în limba română, revizie lingvistică și juridică a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și a unor documente necesare statului român ca membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU), precum și a altor tipuri de acte (de regulă specifice IER). Secțiunea [Buletinul jurisprudenței CEDO](#) din meniul Publicații a fost completată cu cinci Buletine, care cuprind hotărârile și deciziile CEDO împotriva României pronunțate în ultimul trimestru al anului 2021, o sinteză a celor din anul 2021, precum și cele pronunțate în primele trei trimestre ale anului 2022.

Experții din cadrul SCT au contribuit la o serie de rezultate notabile pentru IER, dar și pentru țara noastră. La acest moment, România este țara cu cele mai multe ghiduri traduse în limba română și disponibile și pe [website-ul CEDO](#): peste 30 de ghiduri publicate, dintre care 16 finalizate în 2022. Pe lângă acestea, pe [website-ul CEDO](#) sunt disponibile 70 de fișe tematice traduse în limba română. De asemenea, IER a participat la actualizarea [Cartei Albe a Consorțiului ELRC](#) având ca temă utilizarea inteligenței artificiale în multilingvismul european.

Copyright: Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Nu în ultimul rând, doresc să amintesc faptul că și în 2022 Institutul European din România a continuat să găzduiască

activitate IER

Centrul EUROPE DIRECT (ED) București, a cărei activitate a contribuit la informarea și implicarea cetățenilor la nivel local și național cu privire la subiectele de pe agenda europeană, precum și la consolidarea relației cu mass-media și alți parteneri relevanți. Cele 22 de evenimente organizate de ED au propus subiecte actuale (Pactul ecologic european, dezvoltarea profesională a tinerilor, comerțul electronic, tranziția energetică, securitatea cibernetică și digitalizare), desfășurate în formate inovative precum teatru forum, simulare scenarizată, world café, sesiuni de formare, ateliere de lucru, schimb de experiență ș.a. La aceste evenimente au participat peste 1000 de persoane din diverse categorii, precum: tineri, antreprenori, ONG-uri, cadre didactice, persoane defavorizate din localitățile rurale ale județului Ilfov, seniori, publicul larg.

Reînnoiesc și pe această cale mulțumirile mele adresate tuturor colegilor mei care au depus eforturi constante pentru ca activitățile IER să se desfășoare în bune condiții și care au gestionat cu profesionalism toate provocările apărute pe parcursul anului.

Vă invităm să ne rămâneți alături și în 2023, urmărind [website-ul instituțional](#) și canalele de social media ([Facebook](#) și [LinkedIn](#)) unde vom continua să vă prezentăm analize, opinii, cursuri, evenimente și traduceri din domeniul afacerilor europene.

Oana-Mihaela Mocanu
Director general al IER

opinie

Președinția cehă a Consiliului Uniunii Europene din 2022: al doilea mandat - rezultate mai bune

[continuare de la pag. 1] și informații externe¹. Cu toate acestea, având în vedere majoritatea clară din parlament, respectiv disciplina membrilor guvernului, moțiunea nu a avut nicio șansă reală. Astfel, animozitatea dintre coaliție și opoziție nu a atins punctul în care cooperarea ar fi devenit imposibilă.

Privind în ansamblu, Petr Fiala a pregătit o poziție mai sigură pentru Președinția cehă, iar această abordare a dat roade. Pe lângă responsabilitatea pentru acest parcurs de succes, unitatea coaliției a fost menținută și datorită programării alegerilor prezidențiale pe 27-28 ianuarie 2023, așadar guvernul a fost atent să nu își provoace susținătorii prin modul său de acțiune, în special prin acuze reciproce. Dacă pentru noi este suficient că ne-am descurcat onorabil a doua oară, atunci putem vorbi despre un succes, chiar dacă standardul imaginar de evaluare este foarte scăzut.

Copyright: Președinția cehă a Consiliului Uniunii Europene

Succese, eșecuri și oameni obișnuiți

Succesul sau eșecul unei Președinții la Consiliul UE poate fi evaluat pe baza a două variabile principale: ce a fost obținut sau inițiat, respectiv modul în care guvernul a gestionat comunicarea acestei tematici către public.

La [conferința de presă din ianuarie 2023](#), prim-ministrul Fiala a menționat ca succese pașii comuni din domeniul securității energiei și asigurării furnizării de gaz în Uniunea Europeană. Cu toate acestea, decizia privind plafonarea prețului gazului nu trebuie considerată ca finală, ci mai degrabă ca un acord asupra marjei pe care o vor avea statele membre în determinarea prețului maxim al gazului. Scopul acestei proceduri este limitarea fluctuațiilor semnificative de prețuri, dar în același timp menținerea unei marje suficiente de profit pentru companiile din domeniul energiei. Ceea ce guvernul ceh prezintă ca o extraordinară victorie este mai mult un pas preliminar pentru un viitor acord.

Obligațiile de mediu reprezintă o problemă presantă având în vedere că adoptarea lor a provocat dezbateri intense în Cehia. Acordul privind extinderea certificatelor de emisii (EUA), modificarea reglementărilor pentru clădirile noi, planul ambițios de înlocuire a motoarelor cu ardere internă până în 2035 și noul standard de emisii pentru Euro 7 i-au afectat serios pe [susținătorii Partidului Democrat Civic², care consideră că programul modern de mediu nu reprezintă o prioritate, ci mai mult o preocupare a „elitelor eurofederative de la Bruxelles”](#). Faptul că Președinția cehă a fost lăudată de vicepreședintele Comisiei Europene, [Frans Timmermans, considerat de publicul ceh sinonim cu socialismul și un susținător fanatic al politicilor verzi](#), nu l-a ajutat pe prim-ministrul Fiala.

Ceea ce experții și politicienii din guvern vor aprecia ca o adaptare extrem de dificilă a priorităților fiecărui stat membru, va fi acceptat cu dispreț de către votanții guvernului. ODS culege astfel roadele divizării sale în privința politicilor de mediu, având în vedere că printre membrii acestuia se află și [Václav Klaus, care consideră problemele globale o conspirație](#), prin urmare reprezintă mai mult un subiect de presă decât un real pericol. În acest domeniu, Președinția cehă la Consiliul UE și-a îndeplinit misiunea mai mult decât și-ar fi dorit anumiți reprezentanți ai guvernului, dar lipsa capacității oficialilor de a explica publicului în mod clar motivațiile procesului decizional diminuează acest succes.

Macron și Fiala la castelul din Praga

Pe lângă prioritățile individuale, Președinția reprezintă și o oportunitate pentru statul membru care o exercită de a se remarca la nivel global. Cel mai mare eveniment din timpul Președinției Cehiei a fost reuniunea Comunității Politice Europene de la castelul din Praga, organizată ca reacție la invazia Rusiei în Ucraina. Deși prim-ministrul Fiala a fost eclipsat de președintele francez, Emmanuel Macron, care nu s-a sfiit să arate că evenimentul a fost mai degrabă ideea sa, pentru Cehia a fost importantă reunirea tuturor actorilor relevanți din politica europeană și din lume mai ales într-o perioadă atât de complicată.

Semnificația acestei inițiative este legată de războiul din Ucraina, dată fiind evoluția conflictului în care niciuna dintre părți nu pare să aibă mijloace suficiente să câștige rapid, astfel coordonarea necesară a pozițiilor europene față de Rusia devine din ce în ce mai importantă. Președinția cehă a contribuit la o colaborare viitoare mai strânsă între UE și alte state europene - Marea Britanie, Turcia și țările din Caucaz -, ceea ce ar putea reprezenta un succes major, similar cu proiectul Parteneriatului Estic din trecut.

În ceea ce privește implementarea programului propus de Președinția Cehiei, a fost posibilă atingerea unor obiective, dintre care unele au fost definite poate prea îndrăzneț. La nivel tehnic, mandatul a fost unul pozitiv, fără disensiuni, scandaluri de proporții sau reclamații față de efortul depus de Cehia în această perioadă. Dacă guvernul lui Petr Fiala și-ar fi putut explica acțiunile în mod satisfăcător, am fi putut acorda Președinției Cehiei la Consiliul UE nota 8. Cu toate acestea, având în vedere comunicarea limitată pe subiecte europene cu proprii cetățeni, evaluarea nu poate depăși nota 7. Sperăm că al treilea mandat va fi cu noroc.

Dr. Karel Sál³

[Karel Sál](#) este politolog care analizează sistemele electorale, comportamentele electorale și grupurile țintă în alegeri. Este totodată expert în sondaje de opinie și tehnici noi de cercetare. Cooperează cu mai multe partide din Europa Centrală, prin adaptarea campaniilor electorale la publicul țintă, propunând teme de campanie și analizând presa. Activitatea sa pentru [Institutul pentru Politică și Societate \(IPPS\)](#) se concentrează pe dezintegrarea sistemelor ideologice, libertatea de exprimare, viitorul integrării europene și politica internă din Cehia.

¹ Denumirea oficială pentru Serviciul de Informații Externe din Cehia.

² Partidul Democrat Civic (în cehă *Občanská demokratická strana*, prescurtat ODS) este un partid politic din Cehia, de orientare liberal-conservatoare și eurosceptică. Din 2021, este partidul principal aflat la guvernare, deținând postul de prim-ministru.

³ Articolul a fost redactat și înaintat spre publicare în data de 16 ianuarie 2023, versiunea finală fiind agreată la 18 ianuarie 2023.

Președinția suedeză a Consiliului Uniunii Europene

Suedia a preluat la 1 ianuarie 2023 președinția Consiliului Uniunii Europene pentru următoarele șase luni. „O Europă mai verde, mai sigură și mai liberă” este sloganul pe care se bazează Suedia în cursul celui de-al treilea mandat la Președinția Consiliului UE. Modul în care variază lumina naturală în Suedia în perioada ianuarie - iunie a inspirat identitatea vizuală. Culoarele folosite, în speță galben și albastru, reprezintă un element comun pentru Suedia și UE, în timp ce sigla scoate în evidență, prin diversele sale elemente, valorile europene ale solidarității și comunității.

În ceea ce privește programul propus de Suedia, [cele patru priorități fundamentale](#) reflectă fidel contextul actual dificil, caracterizat de multiple crize pe care le traversăm la nivelul UE. În acest context, au fost programate 2.000 de întâlniri la Bruxelles și Luxemburg, 150 de întâlniri în Suedia, urmând ca dezbaterile să abordeze aproximativ 350 de probleme actuale de politică.

Securitate - unitate. Suedia a preluat președinția Consiliului UE într-o perioadă plină de provocări majore în domeniul securității, atât pentru statele membre, cât și pentru UE în ansamblu. Agresiunea ilegală și neprovocată a Federației Ruse împotriva Ucrainei este o amenințare la adresa securității europene, cu consecințe extrem de grave pentru migrație, precum și pentru aprovizionarea globală cu alimente și energie. Confruntându-se cu o dinamică de securitate diferită, UE a dat dovadă de solidaritate față de Ucraina, oferind sprijin fără precedent. În acest sens, [programul președinției Suediei](#) pune accent pe cooperarea permanentă cu partenerii, precum și pe consolidarea legăturii transatlantice.

Tema securității în Europa a fost subliniată și de către [prim-ministrul Ulf Kristersson](#) în discursul său privind prioritățile guvernului pe perioada celor șase luni. Totodată, demnitarul a accentuat importanța apartenenței Suediei la UE și NATO, cu atât mai mult în situații de conflict precum cea din prezent. Chiar dacă efectele dezastruoase ale războiului sunt resimțite de către toate statele membre, Ucraina este țara care plătește cel mai mare preț, luptând pentru libertatea întregii Europe. În acest sens, au fost amintite câteva măsuri de sprijin pentru Ucraina ce vor fi continuate în perioada următoare, cum ar fi menținerea unității europene, extinderea asistenței economice, umanitare și militare, precum și punerea la dispoziție de către statele membre a resurselor pentru reconstrucția post-conflict, respectiv monitorizarea atentă a progresului Ucrainei ca țară candidată la UE.

Competitivitate. Pe lângă consecințele umanitare și cele privind securitatea, războiul din Ucraina pune presiune pe economiile Europei. Din acest motiv competitivitatea este considerată decisivă pentru viitorul economic european. Conform Președinției suedeze, UE trebuie să continue efortul său de a oferi cele mai bune condiții pentru o economie solidă și deschisă, bazată pe concurență liberă, investiții private și digitalizare. Piața internă a UE, de la a cărei apariție celebrăm 30 de ani în 2023, este fundamentul prosperității și bunăstării statelor membre, aflându-se în interdependență cu cele patru libertăți fundamentale. Oferirea de condiții echitabile pentru companiile europene joacă de asemenea un rol esențial, prin urmare Președinția suedeză se va axa pe politici clare în domeniul concurenței și reglementări mai bune pentru industria europeană.

În același timp, competitivitatea înseamnă și reziliență, iar în contextul crizei energetice actuale, este necesar ca UE să evite dependența de gazul rusesc. Crearea unor oportunități diverse și consolidate pentru schimburile comerciale cu țări terțe, facilitarea extinderii serviciilor digitale în noile acorduri comerciale și pe piața internă reprezintă teme de interes major pentru președinția suedeză. Pe perioada mandatului său la președinția Consiliului UE, Suedia va monitoriza dezvoltarea proiectului privind ecosistemul european al semiconductorilor (Actul privind cipurile).

Tranziția verde și energetică. UE este lider mondial în ceea ce privește tranziția climatică, iar Suedia intenționează să consolideze această poziție în timpul mandatului său. Astfel, reducerea de către UE a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu 55% până în 2030 este esențială pentru tranziția climatică la nivel global. Pachetul „Pregătiți pentru 55” va avea un rol decisiv în acest proces, iar unul dintre obiectivele Președinției suedeze este de a avansa negocierile cu privire la aspectele rămase în continuare pe agenda discuțiilor.

O zonă relevantă a tranziției climatice se referă la utilizarea energiei, iar Suedia va acorda prioritate eforturilor de a grăbi electrificarea industriei autovehiculelor de la nivel european. Acordul instituțiilor UE de a elimina treptat toate autoturismele noi pe bază de combustibili fosili până în 2035 este un pas semnificativ în acest sens. Activitățile din timpul Președinției suedeze se vor concentra pe noul Regulament privind bateriile, continuarea negocierilor privind creșterea producției de energie regenerabilă, avansarea lucrărilor privind propunerile din pachetul de piață a gazelor naturale pentru înlocuirea energiei fosile din Federația Rusă cu alte surse de energie cu emisii scăzute de carbon. Programul Președinției suedeze subliniază totodată importanța cadrului de reglementare și a politicilor adecvate pentru atragerea investițiilor pentru obținerea energiei regenerabile.

Valorile democratice și statul de drept. Președinția suedeză își propune să ofere o conducere constructivă pentru a aprofunda punctele forte ale UE și a găsi compromisuri în cadrul Consiliului European. Protejarea intereselor europene comune și respectarea diversității statelor membre sunt extrem de importante. Uniunea Europeană este construită pe valori democratice, care stau la baza coeziunii, libertăților individuale, nediscriminării, creșterii producției economice și a influenței sale. Prin urmare, respectarea statului de drept și a drepturilor fundamentale, cu scopul de a conferi Uniunii Europene o voce puternică în lume, reprezintă un element cheie al Președinției Suediei.

Informații suplimentare despre Președinția Suediei la Consiliul Uniunii Europene pot fi consultate pe [site-ul oficial al acesteia](#).

Copyright: Președinția suedeză a Consiliului Uniunii Europene

Ediția de iarnă a *Romanian Journal of European Affairs*: cercetare de actualitate privind evoluțiile europene

Însumând un număr de șapte articole de specialitate și o recenzie de carte, numărul din decembrie 2022 al revistei *Romanian Journal of European Affairs* (RJEA) aduce în prim-plan concluziile analizelor elaborate de șapte autori străini și doi cercetători români. Astfel, cea mai recentă ediție a RJEA include tematici precum: de-europenizarea și situația comunității armenice din Turcia, euroscepticismul și media turcă în timpul pandemiei, gestionarea europeană integrată a frontierelor, pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”, planurile naționale de redresare și reziliență din Bulgaria și Lituania, legătura dintre planul REPowerEU și strategia UE pentru hidrogen, implicațiile războiului din Ucraina pentru ordinea globală în tranziție, respectiv o recenzie de carte referitoare la rolul actual al ministerelor de afaceri externe.

Serap Güneş (doctorandă la Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene, Universitatea Masaryk din Cehia) analizează situația minorității armenice din Turcia prin intermediul procesului de de-europenizare. Axându-se pe una dintre comunitățile creștine din țară, armenii, autoarea examinează impactul candidaturii Turciei la Uniunea Europeană (1999-2022) asupra politicii naționale privind minoritățile. Utilizând tehnica interviurilor semi-structurate, autoarea integrează rezultatele discuțiilor cu reprezentanții minorității examinate în cadrul literaturii de specialitate și oferă o perspectivă asupra dezvoltării temei de cercetare prin raport la etapele diferite ale procesului de aderare la Uniunea Europeană. Articolul integral poate fi lecturat [aici](#).

Çiğdem Üstün (conf. univ. dr. în cadrul Departamentului de Relații Internaționale, Facultatea de Științe Administrative, Economice și Sociale, Universitatea Nişantaşi, Turcia) realizează o analiză a atitudinilor eurosceptice și de delegitimizare din Turcia în contextul pandemiei de COVID-19. Autoarea alege ca perioadă de studiu 15 martie 2020 - 30 mai 2021 și investighează articole publicate în cinci ziare din Turcia, care conțin următoarele cuvinte cheie: UE, Europa, vaccin, BioNTech, Sinovac, coronavirus, COVID-19 și pandemie. Coroborând analiza literaturii de specialitate cu rezultatele analizei de text, cercetătoarea concluzionează că, indiferent de ideologia politică a cotidienelor urmărite, euroscepticismul a devenit o atitudine comună în rândul acestora. Articolul integral poate fi regăsit [aici](#).

Mustafa Ameyahid Mohamed (doctorand și asistent de cercetare în domeniul Drept și Științe Sociale, Universitatea UCAM din Spania) și **César Augusto Giner Alegria** (profesor, Universitatea UCAM din Spania) se concentrează pe elementul cooperării din cadrul gestiunii europene integrate a frontierelor. Analizând cadrul legal prin intermediul căruia agenția Frontex implementează dimensiunea externă, autorii examinează nivelul de cooperare internațională în domeniul frontierelor prin prisma noilor reglementări europene și arată că Frontex poate oferi sprijin prin operațiuni comune pe teritoriul oricărei țări terțe. Articolul integral este disponibil [aici](#).

Beatriz Pérez de las Heras (profesor în cadrul Universității Deusto din Spania) prezintă o analiză a pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55” în contextul obiectivului Uniunii Europene de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Referindu-se la cadrul legal și analizând instrumentele puse la dispoziție de către instituțiile europene, autoarea examinează potențialul de a fi accelerată tranziția verde în Uniune. Arătând că regulamentele reprezintă principalul tip de act legislativ utilizat pentru a susține ambițiile de mediu, autoarea concluzionează că asistăm la un nivel superior de integrare legislativă a politicii climatice europene. Articolul integral poate fi accesat [aici](#).

Maria Kotseva-Tikova (director adjunct la Universitatea „St. Kliment Ohridski” din Bulgaria) și **Jaroslav Dvorak** (profesor la Universitatea din Klaipėda, Lituania) realizează o analiză a planurilor naționale de redresare și de reziliență din Bulgaria și Lituania, utilizând metodologia propusă de think tank-ul Bruegel. Autorii arată că apartenența la Uniunea Europeană oferă resursele financiare necesare pentru a realiza proiecte verzi în orizontul de timp apropiat, dar efectele economice și de mediu depind în mare parte de capacitatea celor două țări de a investi inteligent și nu doar de a primi alocările prevăzute. Articolul poate fi lecturat [aici](#).

Florin Bonciu (profesor la Universitatea Româno-Americană din București) investighează implicațiile adoptării planului REPowerEU în contextul accelerării materializării strategiei Uniunii Europene privind hidrogenul. Autorul atrage atenția asupra provocărilor care derivă din implementarea acestui plan și propune o abordare comună, la nivelul pieței unice, care să conducă la crearea infrastructurii necesare pentru producerea, depozitarea, transportul și distribuirea hidrogenului în UE. Articolul integral este disponibil [aici](#).

Fulvio Attinà (profesor emerit, Universitatea din Catania, Italia) face referire la schimbările aduse ordinii internaționale odată cu războiul Federației Ruse împotriva Ucrainei. Autorul subliniază că acest eveniment geopolitic marchează un punct de cotitură în tranziția ordinii globale și reconfigurarea coalițiilor internaționale. Cercetătorul atrage atenția asupra faptului că actualul sistem de răspuns unitar din partea europenilor ar putea fi doar temporar în lipsa adoptării unor mecanisme instituționale pe termen lung. Articolul poate fi lecturat [aici](#).

Nu în ultimul rând, invităm cititorii să parcurgă recenzia de carte pregătită de **Irina Grosu** (doctorandă a Universității din București) cu privire la rolul ministerelor afacerilor externe în ziua de azi. Materialul este disponibil [aici](#).

Edițiile *Romanian Journal of European Affairs* sunt promovate și pe pagina de Facebook dedicată, care poate fi accesată [aici](#).

Anul european al competențelor - un nou impuls pentru învățarea pe tot parcursul vieții

Discursul privind starea Uniunii Europene, susținut în data de 14 septembrie 2022 de către președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a constituit un [moment de reflecție asupra provocărilor majore din ultimul an, precum și o ocazie de a evidenția principalele măsuri propuse pentru perioada următoare](#). În acest context, președinta von der Leyen a subliniat că, în scopul protejării economiei sociale de piață, este necesară sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), care au nevoie de un mediu de afaceri favorabil, de acces la materii prime, dar și de o forță de muncă care să dețină competențe adecvate. Astfel, președinta Comisiei a lansat recomandarea ca anul 2023 să fie dedicat educației și perfecționării, tocmai pentru a reflecta nevoia creșterii investițiilor în acest sector și prioritatea acordată abilităților angajaților.

Copyright: Comisia Europeană

[Propunerea Comisiei Europene de a declara 2023 ca Anul european al competențelor a fost adoptată pe 12 octombrie 2022](#). Măsura reprezintă și un rezultat al faptului că 2022 a fost Anul european al tineretului, în care dezbaterile și activitățile derulate au accentuat ideea că [o Europă incluzivă este bazată pe educație](#). Datele Eurostat arată că una dintre provocările de pe piața europeană a muncii este că doar [37% dintre adulți urmează cursuri de formare în mod regulat](#). Fenomenul împiedică angajatorii să identifice candidații potriviți, iar cifrele confirmă că [77% dintre companii întâmpină această problemă](#). Comisia a propus deja o [Agendă europeană a competențelor](#) pentru a crește competitivitatea durabilă, echitabilă și rezilientă a economiei, o componentă importantă fiind Pactul european privind competențele. Cele peste [1000 de organizații membre și peste 12 parteneriate la scară largă în sectoare strategice](#) constituite în cadrul Pactului au rolul de a contribui la perfecționarea profesională a până la 6 milioane de persoane.

Dobândind competențe adecvate, cetățenii europeni se pot adapta mai ușor schimbărilor de pe piața muncii determinate de tranziția verde și digitală. Acest fapt a fost evidențiat și de către comisarul european pentru cercetare, inovare, cultură, educație și tineret, [Mariya Gabriel: „Pornind de la succesele Anului european al tineretului 2022, anul viitor se va concentra asupra înzestrării cetățenilor cu competențele adecvate pentru a răspunde nevoilor pieței forței de muncă.”](#)

Prin Anul european al competențelor și în scopul susținerii învățării pe tot parcursul vieții, Comisia își propune să consolideze cooperarea dintre Parlamentul European și statele membre, partenerii sociali, serviciile de ocupare a forței de muncă, camerele de comerț și industrie, furnizorii de servicii de formare și educație, lucrători și companii. De asemenea, o altă propunere se referă la investițiile care favorizează incluziunea în procesele de formare și perfecționare. Mai mult, necesitatea competențelor relevante pentru cererile pieței evidențiază oportunitățile generate de tranziția verde și cea digitală, dar care trebuie să fie în acord cu aspirațiile oamenilor. Un alt obiectiv asumat de UE este acela de a atrage inclusiv cetățeni din țări terțe care dețin competențele necesare economiei europene. Toate aceste obiective sunt susținute prin diverse surse de finanțare din Fondul social european Plus (FSE+), Mecanismul de redresare și reziliență, Programul Europa Digitală, Orizont Europa sau Erasmus+.

Anul european al competențelor reprezintă o continuare firească a demersurilor europene din ultimii ani. Amintim în context obiectivele [Pilonului european al drepturilor sociale](#) de a atinge un prag de 78% al ratei de ocupare a forței de muncă până în 2030, respectiv acela ca 60% dintre adulți să participe la activități de formare. O altă țintă care apare în contextul erei digitale este evidențiată de [Busola pentru dimensiunea digitală 2030](#), care prevede ca minimum 80% dintre adulți să aibă competențe digitale de bază, având în vedere că nivelul actual este de 40%, conform [Indicelui economiei și societății digitale](#) (DESI).

Obiectivele asumate de Uniunea Europeană prin aceste programe și prioritatea acordată competențelor pe parcursul anului 2023 oferă încredere tinerilor deja angajați sau în curs de formare că vor dispune de oportunitățile de dezvoltare personală și profesională adecvate, raportat la dinamica pieței muncii și schimbările majore anticipate.

Irina Grosu
Serviciul Studii Europene

Redactor-șef: Ana-Maria Andreea Anghelescu
Redactori: Laura-Ștefania Anton, Mihaela-Adriana Pădureanu
Revizie RO: Mariana Bara
Traduceri RO-EN și EN-RO: Laura-Ștefania Anton, Irina Grosu, Eliza Vaș
Grafică & DTP: Mihai Paraschiv

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona [aici](#).

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.gov.ro
Web: <http://ier.gov.ro>